

**STATUT
Sołectwa Budzisz**

**CZĘŚĆ I.
Postanowienia ogólne**

§ 1. 1. Sołectwo jest jednostką pomocniczą tworzoną przez Radę Miejską w Dzierzgoniu w drodze uchwały na zasadach określonych w statucie gminy.

2. Sołectwo działa zgodnie z postanowieniami obowiązujących ustaw.

§ 2. 1. Sołectwo Budzisz obejmuje miejscowości: Budzisz, Chojty, których granice są zaznaczone na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do statutu.

2. Siedzibą Sołectwa jest wieś Budzisz.

§ 3. Użyte w statucie osiedla określenia oznaczają :

- 1/ gmina - gminę Dzierzgoń,
- 2/ sołectwo - jednostkę pomocniczą określoną w § 2 niniejszego statutu,
- 3/ statut - statut sołectwa ,
- 4/ sołtys - organ wykonawczy sołectwa, przewodniczący Rady Sołeckiej
- 5/ rada sołecka - organ wspierający sołtysa,
- 6/ zebranie wiejskie - organ uchwałodawczy sołectwa.

**CZĘŚĆ II.
Zakres działania Sołectwa**

§ 4. 1. Podstawowym celem utworzenia i działania Sołectwa jest zapewnienie jego mieszkańcom udziału w realizacji zadań gminy .

2. Sołectwo uczestniczy w realizacji zadań gminy poprzez :

- 1) inicjowanie działań organów gminy ;
- 2) opiniowanie projektów rozstrzygnięć organów gminy;
- 3) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów prawa;
- 4) gospodarowanie przekazanymi składnikami mienia komunalnego oraz mieniem gminnym przysługującym mieszkańcom sołectwa w rozumieniu art. 48 ust.3 ustaw z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

3. Działania, o jakich mowa w ust 1, Sołectwo może podejmować jedynie w zakresie spraw określonych niniejszym statutem i przepisami prawa .

4. Na wniosek Zebrania Wiejskiego Burmistrz może przekazać Sołectwu składniki mienia komunalnego oraz określić sposoby korzystania z nich. Dochody z tytułu korzystania z użyczonego mienia stanowią dochody budżetu gminy.

5. Sołectwo nie prowadzi własnej gospodarki finansowej, a realizacja potrzeb finansowych sołectwa odbywa się w ramach budżetu gminy.

**CZĘŚĆ III.
Organy Sołectwa i zakres ich kompetencji**

§ 5. 1. Organami Sołectwa są : Zebranie Wiejskie jako organ uchwałodawczy, Sołtys jako organ wykonawczy oraz Rada Sołecka jako jednostka doradcza.

2. Działalność organów jest jawna, ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

3. Jawność działania organów Sołectwa obejmuje w szczególności prawo każdego do uzyskania informacji, wstępu na zebrania, a także do dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów z posiedzeń organów sołectwa.

§ 6. Do zakresu działania Zebrania Wiejskiego należy podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach określonych w § 4 ust. 2, za wyjątkiem rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

1. Do wyłącznej kompetencji Zebrania Wiejskiego należy:

- 1) wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej oraz ich odwoływanie;
- 2) wyrażenie stanowiska Sołectwa w sprawach określonych przepisami prawa, lub gdy o zajęcie stanowiska wystąpi organ gminy;
- 3) Udział w rozwiązywaniu spraw socjalno – bytowych, opieki zdrowotnej, kulturalnych, sportu, wypoczynku i innych dotyczących mieszkańców Sołectwa;
- 4) Współdziałanie w kształtowaniu zasad współżycia społecznego oraz organizowanie wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania.

§ 7. 1. Do zakresu działania Zebrania Wiejskiego należy także sprawowanie kontroli działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej. W tym celu Zebranie Wiejskie może wyłaniać komisje .

2. Zebranie wiejskie rozpatruje również i opiniuje sprawozdania sołtysa z wykonania uchwał Zebrania Wiejskiego.

3. Zebranie Wiejskie, podejmując uchwałę o powołaniu komisji, o której mowa w ust.1, określa precyzyjnie jej zadanie .

4. Komisje, o których mowa w ust.1 w ramach realizacji zadania określonego w ust.2, są uprawnione do:

- 1) żądania wyjaśnień,
- 2) przeglądania dokumentów;
- 3) przeprowadzania oględzin.

CZĘŚĆ IV.

Zasady zwoływania i przebiegu Zebrania Wiejskiego

§ 8. 1. Do udziału w Zebraniu Wiejskim uprawnione są osoby, które w dniu jego zwołania są stałymi mieszkańcami Sołectwa i posiadają czynne prawo wyborcze w wyborach do Rady Miejskiej. Liczbę stałych mieszkańców Sołectwa uprawnionych do uczestniczenia w zebraniu określa Burmistrz na podstawie dokumentów ewidencji ludności Urzędu Miejskiego .

2. W przypadku, gdy przewodniczący Zebrania Wiejskiego poweźmie wątpliwość, czy dana osoba przybyła na Zebranie i jest uprawniona do brania w nim udziału, może zażądać dokumentu stwierdzającego tożsamość lub udzielenia ustnych wyjaśnień .

§ 9. 1. Uprawnienie do udziału w Zebraniu Wiejskim obejmuje następujące prawa:

- 1) udziału w dyskusji nad sprawami objętymi porządkiem obrad,
- 2) zadawania pytań Sołtysowi i członkom Rady Sołeckiej oraz obecnym na zebraniu przedstawicielom gminy ,
- 3) żądania utrwalenia w protokole własnych czynności , wymienionych w pkt. 1-2,
- 4) udziału w głosowaniach,
- 5) zgłaszania kandydatur i kandydowania na stanowiska w wybieralnych organach Sołectwa.

2. Inicjatywa uchwałodawcza przysługuje Sołtysowi oraz 10 uczestnikom Zebrania Wiejskiego.

§ 10. 1. O ile niniejszy statut nie stanowi inaczej, Zebranie Wiejskie zwoływane jest przez Sołtysa . Zwołuje on Zebranie Wiejskie :

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na żądanie organów gminy;

3) na wniosek minimum 20 mieszkańców Sołectwa uprawnionych do udziału w Zebraniu Wiejskim .

2. Zebranie jest ważne, jeżeli wzięło w nim udział co najmniej 1/10 osób uprawnionych .

3. Jeżeli w Zebraniu Wiejskim nie bierze udziału wymagana ilość osób uprawnionych, po upływie 30 minut Sołtys wyznacza drugi termin. Zebranie w drugim terminie odbywa się bez względu na liczbę osób w nim uczestniczących.

§ 11. 1. Obradom Zebrania Wiejskiego przewodniczy Sołtys.

2. Pod nieobecność Sołtysa obradom Zebrania Wiejskiego członek Rady Sołeckiej upoważniony przez Sołtysa .

3. W przypadku, gdy Sołtys nie może prowadzić zwołanego Zebrania Wiejskiego i nie udzielił upoważnienia żadnemu z członków Rady Sołeckiej, obradom Zebrania Wiejskiego przewodniczy członek Rady Sołeckiej przez nią wybrany.

§ 12. Sołtys lub osoby , o których mowa w § 11 ust. 2 i 3 przygotowują porządek obrad Zebrania Wiejskiego .

§ 13. 1. Przewodniczenie obradom Zebrania Wiejskiego uprawnia do decydowania o :

- 1) kolejności zabierania głosu przez poszczególnych mówców;
- 2) udzielania głosu poza kolejnością;
- 3) określania ilości czasu przeznaczonego dla każdego z mówców;
- 4) odebrania głosu;
- 5) zamknięcia dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad;
- 6) żądania określonego zachowania od uczestników Zebrania.

2. Przewodniczący obrad nie może odmówić Zebraniu Wiejskiemu poddania pod głosowanie wniosku, jeśli jego przedmiot odpowiada przyjętemu porządkowi obrad.

§ 14. 1. O ile niniejszy statut nie stanowi inaczej, uchwały organów Sołectwa zapadają zwykłą większością głosów .

2. W przypadku uzyskania równej liczby głosów „za” i „przeciw” , na wniosek mieszkańca Sołectwa uczestniczącego w Zebraniu, głosowanie można jednokrotnie powtórzyć. W razie nieuzyskania wymaganej większości głosów uchwała, wniosek lub kandydatura nie zostaje przyjęta .

3. W Zebraniu Wiejskim mogą brać udział radni Rady Miejskiej oraz osoby wyznaczone przez Burmistrza do referowania spraw i udzielania wyjaśnień. Ponadto w zebraniu mogą brać udział przedstawiciele instytucji i urzędów, których dotyczą sprawy stanowiące przedmiot obrad.

§ 15. 1. Z każdego zebrania mieszkańców sporządza się protokół, który powinien zawierać :

- 1) datę, miejsce, godzinę i termin zebrania;
- 2) liczbę mieszkańców biorących udział w zebraniu, stwierdzenie jego prawomocności, wybór sekretarza zebrania;
- 3) nazwiska zaproszonych na zebranie i oznaczenie ich stanowisk;
- 4) stwierdzenia przyjęcia protokołu z poprzedniego zebrania;
- 5) zatwierdzony porządek obrad;
- 6) sprawozdanie sołtysa z realizacji uchwał i wniosków z poprzedniego zebrania;
- 7) przebieg obrad, streszczenie przemówień i dyskusji oraz sformułowanie zgłaszanych i uchwalonych wniosków;
- 8) podjęte na zebraniu uchwały;
- 9) podpis prowadzącego zebranie wiejskie i protokolanta.

§ 16. 1. Sołtys wykonuje uchwały Zebrania Wiejskiego oraz inne zadania określone przepisami prawa i uchwałami organów gminy .

2. Do zadań Sołtysa należy w szczególności :

- 1) reprezentowanie Sołectwa na zewnątrz;
- 2) przewodniczenie Radzie Sołeckiej;
- 3) zwoływanie i organizowanie Zebrania Wiejskiego oraz przewodniczenie ich obradom;
- 4) przygotowywanie projektów uchwał Zebrania Wiejskiego;
- 5) wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego;
- 6) potwierdzanie okoliczności, których przy załatwianiu spraw przez mieszkańców wymagają przepisy prawa oraz występowanie z wnioskami dotyczącymi działań interwencyjnych w tym zakresie;
- 7) wykonywanie uchwał organów gminy;
- 8) wykonywanie zadań wynikających z przepisów szczególnych;
- 9) uczestnictwo w sesjach Rady Miejskiej , a także w pracach jej organów bez prawa do głosowania;
- 10) organizowanie i koordynowanie inicjatyw mających na celu poprawę warunków życia społeczności Sołectwa;
- 11) składanie corocznych i kadencyjnych sprawozdań ze swojej działalności na Zebraniu Wiejskim;
- 12) wykonywanie innych zadań należących do Sołtysa z mocy ogólnie obowiązujących przepisów, między innymi, w zakresie obronności i ochrony przeciwpożarowej;
- 13) inkasa niektórych podatków i opłat;
- 14) informowanie Burmistrza o powstałych klęskach żywiołowych na terenie sołectwa;

3. Rada Miejska może upoważnić Sołtysa do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej.

§ 17. Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

§ 18. 1. W zakresie określonym w § 16 ust. 2 pkt. 2 – 3 działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka.

2. Rada Sołecka składa się z 5 osób .

3. Przewodniczącym Rady Sołeckiej jest Sołtys .

4. Czynności wspomagania Sołtysa, o jakich mowa w ust.1, obejmują w szczególności:

- 1) zastępowanie Sołtysa na podstawie jego upoważnienia w realizacji zadań określonych w § 16
- 2) zawiadamianie o terminie i miejscu Zebrania Wiejskiego,
- 3) upowszechnianie treści uchwał podjętych przez Zebranie Wiejskie.

CZĘŚĆ V.

Zasady i tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej

§ 19. 1. Zebranie Wiejskie wybiera Sołtysa i Radę Sołecką na okres odpowiadający kadencji Rady Miejskiej, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów spośród uczestników Zebrania posiadających czynne prawo wyborcze dla wyboru Rady Miejskiej.

2. Kandydatów na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej zgłaszają uczestnicy Zebrania uprawnieni do głosowania .

3. Po upływie kadencji, Sołtys i Rada Sołecka działają do dnia wyboru nowego Sołtysa i nowej Rady Sołeckiej.

§ 20. 1. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej zarządza w drodze zarządzenia Burmistrza.

2. Zebranie Wiejskie dla wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej zwołuje Burmistrz określając porządek obrad zebrania oraz regulamin wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej.

3. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń w osiedlach oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 21. 1. W celu przeprowadzenia wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej Zebranie Wiejskie powołuje 3-osobową Komisję Skrutacyjną.

2. Komisja Skrutacyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego.

3. Członkowie Komisji Skrutacyjnej nie mogą kandydować na stanowisko Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.

4. Karty do głosowania pieczętuje się pieczęcią urzędową Gminy.

5. Do zadań Komisji należy przyjęcie zgłoszeń kandydatów, przeprowadzenie głosowania, ustalenie i ogłoszenie jego wyników oraz sporządzenie protokołu o wynikach wyborów. Protokół podpisują członkowie komisji.

§ 22. 1. Przed rozpoczęciem głosowania Komisja Skrutacyjna sprawdza, czy urna jest pusta oraz czy potrzebna ilość kart do głosowania znajduje się w lokalu wyborczym.

2. Po otrzymaniu kart do głosowania na Sołtysa wyborca stawia znak „X” w kratce obok nazwiska kandydata na którego oddaje głos

3. Po zakończeniu głosowania Komisja Skrutacyjna ustala wyniki głosowania i wyniki wyborców w Sołectwie

4. Karty nieopieczętowane pieczęcią obwodowej komisji wyborczej oraz przedarte na dwie lub więcej części uważa się za nieważne.

§ 23. 1. Sołtys i Rada Sołecka mogą być odwołani przez Zebranie przed upływem kadencji na wniosek:

1) co najmniej 1/5 mieszkańców uprawnionych do udziału w zebraniu,

2) Burmistrza, jeżeli nie wykonują swych obowiązków, naruszają postanowienia statutu i uchwał zebrań wiejskich.

2. Uchwała w sprawie odwołania z pełnionej funkcji podejmowana jest po wysłuchaniu zainteresowanego w głosowaniu tajnym

§ 24. Wygaśnięcie mandatu sołtysa lub członka rady może nastąpić również na skutek :

1) złożenia na ręce Burmistrza pisemnej rezygnacji z pełnionej funkcji, przy czym mandat sołtysa wygasa z chwilą wyboru nowego sołtysa;

2) pozbawienia praw publicznych i wyborczych, ubezwłasnowolnienia lub skazania pełnomocnym wyrokiem sądu;

3) decyzji Burmistrza, jeśli istnieje obawa, że dalsze pełnienie tej funkcji będzie skutkowało działalnością na szkodę sołectwa;

4) zgonu.

§ 25. 1. W przypadku odwołania lub ustąpienia Sołtysa lub wszystkich członków Rady Sołeckiej z pełnionych funkcji – Burmistrz w terminie 1 miesiąca zarządza wybory uzupełniające.

2. Wybory uzupełniające odbywają się według zasad określonych w § 20 - 22.

3. Wybory uzupełniające poszczególnych członków Rady Sołeckiej przeprowadza Sołtys informując o tym Burmistrza.

CZĘŚĆ VI.

Kontrola i nadzór nad działalnością Sołectwa

§ 26. 1. Kontrola i nadzór na działalnością Sołectwa sprawowane są na podstawie kryteriów legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.

2. Uprawnienia kontrolne i nadzorcze przysługują organom gminy : Radzie i Burmistrzowi

3. Kontrola działalności organów sołectwa ma na celu ustalenie stanu faktycznego, rzetelne udokumentowanie i dokonanie jej oceny według kryteriów określonych w ust.1

4. Kontrola działalności organów sołectwa dokonywana jest doraźnie lub według konkretnego wskazania (zgłoszenia). Jej przebieg regulują przepisy rozdziału Gminy.

5. Organy nadzoru mają prawo żądania niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania Sołectwa, niezbędnych do wykonywania przysługujących im uprawnień nadzorczych, w szczególności :

- 1) mają prawo bezpośredniego wglądu w działalność organów sołectwa (wizytacja)
- 2) mają prawo bezpośredniego wglądu w tok poszczególnych spraw załatwianych przez organy sołectwa (lustracja)

§ 27. 1. Sołtys obowiązany jest do przedłożenia Burmistrzowi uchwał Zebrania Wiejskiego w ciągu 7 dni od daty ich podjęcia .

2. Uchwała Zebrania Wiejskiego sprzeczna z prawem jest nieważna .

3. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka Burmistrz w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały, w trybie określonym w ust. 1

4. Nie stwierdza się nieważności uchwały Zebrania Wiejskiego po upływie jednego roku od dnia ich podjęcia, chyba że uchylono obowiązki przedłożenia uchwały w terminie określonym w ust.1

§ 28. 1. Uchwała Zebrania Wiejskiego nie odpowiadająca wymogom celowości, gospodarności lub rzetelności może być uchylona przez Burmistrza .

2. W przypadkach określonych w ust. 1 Burmistrz może wstrzymać uchwały Zebrania Wiejskiego i zażądać ponownego rozpatrzenia sprawy stanowiącej przedmiot uchwały wskazując zaistniałe uchybienia oraz termin załatwienia .

§ 29. 1. W razie powtarzającego się naruszenia prawa przez Sołtysa, Rada Miejska, na wniosek Burmistrza może w drodze uchwały odwołać Sołtysa .

2. W przypadku podjęcia przez Radę Miejską uchwały o odwołaniu Sołtysa, Burmistrz wyznacza osobę, która pełni funkcję Sołtysa do czasu wyboru nowego Sołtysa.

CZĘŚĆ V.

Postanowienia końcowe

§ 30. Zmiany niniejszego statutu dokonuje Rada Miejska.

§ 31. Statut podlega ogłoszeniu w sposób przewidziany dla publikowania przepisów gminnych.

§ 32. W przypadkach sporu między organami sołectwa na tle interpretacji niniejszego statutu wiążąca interpretacja postanowień statutu należy do Rady Miejskiej.